

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hämeen liitto
Regional Council of Häme

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SOTAHISTORIA

Päätarina: Salattu viesti

On saapunut salakielinen pitkä viesti; muona- ja huoltokuorma on saapumassa. Mutta minne? Salakielinen viesti pitää avata, eikä edes matolaatikko auta. Lähetys pitää vastaanottaa, purkaa ja piilottaa nopeasti, on siis tärkeää selvittää mihin se saapuu. Viesti on kaiken avain.

Kapteeni Marttinen kutsuu parhaat miehet apuun ja antaa määräyksen, että kukaan ei lepää ennenkuin viesti on saatu purettua.

Miehet puurtavat kummallisten tarinoiden parissa etsien vihjeitä ja rakentavat erilaisia teorioita mahdollisesta paikasta. tarinat vievät heidät kummallisiin paikkoihin ja ajassa taaksepäin kauas historiaan ja jonkin matkaa tulevaisuuteenkin.

Lopulta kapteeni Marttinen päättää lähettää miehiä kaikkiin niihin paikkoihin, joita tarinoissa mainitaan. Löytyvätkö vihjeet ajoissa? Saadaanko huoltokuorma turvallisesti perille?

Panssarimuseo: Viktorin uni?

Keisari Aleksanteri II:n kaartilainen Viktor istuu Leirin harjulla vuonna 1863. Hän syö kourallisen punaisia marjoja ja nukahtaa. Käki kukkuu. Viktor herää kovaan ääneen: Tervetuloa Panssarimuseon kevätsawutukseen 2018!

Viktor näkee ympärillään pelottavia rautahirviöitä. Ne ovat hiljaa ja antavat koskettaakin itseään. Rohkeana miehenä Viktor menee hirviön sisäänkin. Rohkeus pettää, kun hirviö lähtee murahtaen liikkeelle ja paukkuu vielä. Hirviöitä kutsutaan panssarivaunuiksi. Viktor rauhoittuu saadessaan kahvia ja sokerisen herkun.

Hirviöillä on outoja taloja pesinä. Sisähirviöt ovat rauhallisia, koska niiden seurana on hiljaisia ihmisiä. Isoja tykkejä on talossa ja pari rinteessäkin. Vanhempien panssarien jälkeen Viktor uskaltuu katsomaan vihaisempia vaunuja viereiseen sotaväen leiriin. Paikkahan on Viktorille tuttu keisarin kaartin leiripaikkana. Kivileijonan luona vadelmat maistuvat taas ja käki kukkuu. Viktor herää. Oliko kaikki vain unta?

Museolla on nähty Viktorin näköinen hahmo.

Hämeen linna: Noitamiehen salaperäinen kuolema

Kauan sitten oli lakina, että kaikkein pahimmat rikolliset tuomittiin kuolemaan. Näin kävi Esko ja Urbanus Niilonpojalle, jotka oli tuomittu käräjillä hirveästä teosta, noituudesta!

Paholaisen kanssa sopimuksen tehneet veljekset tuotiin Hämeen linnaan vuonna 1665 odottamaan rangaistustaan. Heidän läsnäolonsa kammotti kaikkia.

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hämeen liitto
Regional Council of Häme

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Lopulta sattui tapaus, joka pelästytti linnanväen suunniltaan: Esko löydettiin sellistään kuolleena. Oliko hän kuollut luonnollisesti vaiko tappanut itsensä? Rauhattomien sielujen tiedettiin kummittelevan ja itsemurha oli kaikkein hirvein rikos, joka kutsui Paholaista itseään linnanväen keskuuteen!

Ruumista ei voitu haudata pyhään maahan eikä kirkon muurin ulkopuolelle, sehän olisi saattanut nousta haudastaan. Ruumis kätettiin lukittuun kirstuun odottamaan lisäohjeita hovioikeudelta.

Lopulta saapui sana: Urbanus oli vapautettava ja lähetettävä tiehensä, ja saisi viedä kirokun ruumiin mukanaan. Linnassa iloittiin, kun päästiin eroon sekä elävästä että kuolleesta noitamiehestä!

Vankila: Isontalon Antti Hämeenlinnassa

Eräs Hämeenlinnan vankilan kuuluisimmista vangeista on Suomen legendaarisin rosvopäällikkö ja puukkojunkkari, alahärmäläinen Antti Isotalo.

Puukkojunkkarit eli häjyt olivat hurjaa sakkia, joita samalla ihailtiin. Lauluista tuttu Isontalon Antti oli rikollisesta urastaan huolimatta merkkihenkilö kotiseudullaan Etelä-Pohjanmaalla. Hänen rikosrekisteristään löytyi pahoinpitelyjä, varkauksia ja viinanpolttoa. Lopulta Antti tuomittiin kuolemaan puukolla tehdystä taposta.

Antin onneksi senaatti kuitenkin armahti hänet vuonna 1870. Tuomio lievennettiin raippojen ja sakon lisäksi kahdeksitoista vuodeksi kuritushuonetta. Tätä rangaistusta hänet tuotiin kärsimään nykyiseen Vankilamuseoon.

Vankeusaikanaan Isoo-Antti tunnettiin reiluna miehenä, joka osallistui vankityönä Kaupunginpuistossa yhä seisovan huvimajan rakentamiseen ja veti vankilanjohtajan lapsia pulkassa. Antti kiisti syyllisyytensä murhaan, mutta muuten piti rangaistustaan kohtuullisena. Myöhemmin hän palasi kotiseudulleen ja eli siellä arvostettuna miehenä.

Laurinmäki: Rauhoittavaa rakkautta

Silmät rävähtivät auki, oliko hän nukkunut? Juhani tähysti hädissään pellon yli Räikälän siltaa.

Onneksi kaikki oli rauhallista. Hänen joukkonsa oli komennettu juoksuhaudaan pitämään silta punaisten hallussa, vaikka mikä olisi. Saksalaiset oli pakotettu edellisenä iltana perääntymään. Luulivat noin vain marssivansa kirkolle, kun saivatkin aika tulituksen niskaansa. Juhani laski sekunteja pysyäkseen hereillä.

Juhani hieraisi silmiään nähdessään huhtikuisen aamu-usvan muodostaman hahmon. Soturi hevosensa selässä näytti olevan toisesta ajasta. Tämä heilutti kahta pitkää miekkaa kohti näkymättömiä vastustajia. Yhtäkkiä hänen hevosensa sortui ja hahmo katosi.

Ratatatattam! Juhani nappasi aseensa tajuten kauhukseen, etteivät laukaukset tulleetkaan sillan suunnalta vaan selustasta. Hän lähti muiden mukana kiireesti perääntymään, kompasteli ja kaatuilopulta kosteaan maahan aivan lähteen äärelle.

Ennen kuin tuli hiljaista, hän ehti nähdä veden pinnassa kauniin nuoren naisen tulen leikki ympärillään ja rauhoittavaa rakkautta katseessaan.

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hämeen liitto
Regional Council of Häme

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Museo Militaria, Elämää Linnankasarmilla

Kasarmialue Hämeen linnan vieressä oli kuin oma pieni kaupunkinsa, jossa perheet elivät arkeaan.

Syyspimeillä lapset tutkivat myös paikkoja, joihin ei ollut luvallista mennä. Erään lukitun rakennuksen yläkerran olohuone oli tutkimisen arvoinen paikka. Irtonainen lauta löytyi ja yksi lapsista kiipesi sisään.

Taskulampun valossa kiilteli jotain: säilyketölkkejä. Niiden alla oli paperi, jossa oli outoa kirjoitusta. Äkkiä muutama purkki mukaan, paperi taskuun ja hiljaa ulos. Tölkit olivat hyvä saalis. Sodanaikaiset säilykehedelmät olivat herkullisia. Paperin lapsi talletti päiväkirjan väliin.

Seitsemänkymmentä vuotta myöhemmin vanha mies palasi lapsuutensa maisemiin. Sotilaita alueella ei enää ollut. Iso tiilirakennus oli kunnostettu museokäyttöön. Ulkona oli tykkejä ja pioneerikalustoa.

Museossa olevia salaustaitteita tutkiessaan mies muisti lapsuutensa paperilapun. Olisikohan se salakirjoitettu viesti aikanaan avautunut näiden avulla? Luultavasti.

Mies käveli hymyillen kasarmialueen kentän poikki kohti autoaan.

Päätarina jatkuu:

Miehet palaavat kapteeni Marttisen luokse. Heillä jokaisella on tietoja paikoista, missä ovat käyneet, mutta niistä järkevän kokonaisuuden yhteensovittaminen vie aikaa. Varsinkin, kun kaikki puhuvat yhtä aikaa ja ovat tietävinään mitä seuraavaksi pitää tehdä.

Samantien juoksee lähetti kapteeni Marttisen luokse ja toimistoon tulee täydellinen hiljaisuus. ”Kiitos, en tarvitse herroja enää, voitte poistua”, sanoo Marttinen jyrkällä äänellään ja hämmennys kasvoillaan kaikki poistuvat varmoina siitä, että kuorma on menetetty.

Pimeään laskeuduttua kapteeni Marttinen lähtee valitun joukon johdossa, mukana on useita hevosrattaita ja muutama kuorma-auto. Kapteeni antaa lähtökäskyn, kaikki seuraavat häntä.

Kapteeni Marttinen on tyytyväinen. Huoltokuorma on saapunut perille ilman häiriötä. Hiukan häntä harmittaa, ettei hän heti tajunnut. Ensimmäinen viesti oli vain hämäystä vihollisen takia, toinen viesti oli selkeä ja huoltojuna on saapunut Hämeenlinnan asemalle pimeyden turvin.